

Sayı : E-74073113-045.02-328843

29.09.2025

Konu : Görüş Talebi

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve 61778793-045.03-[518]-4189508 sayılı yazınız.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun yarım zamanlı çalışmayı düzenleyen ek 43 üncü maddesinde yer verilen "mecburi ilköğretim çağının başladığı tarih" ibaresinin muhteviyatına ilişkin görüş talep eden ilgede kayıtlı yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere; 657 sayılı Kanunun "Doğum sonrası yarım zamanlı çalışma" başlıklı ek 43 üncü maddesinde; "Doğum yapan memurlar doğum sonrası analık izninin veya 104 üncü maddenin (F) fıkrası uyarınca kullanılan iznin, eşi doğum yapan memurlar ise babalık izninin bitiminden, ilgili mevzuatı uyarınca çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar olan dönemde, ayrıca süt izni verilmeksizin haftalık çalışma saatlerinin normal çalışma süresinin yarısı olarak düzenlenmesini talep edebilirler. Bu kapsamda yarım zamanlı çalışmaya başlayan memur, aynı çocuk için bir daha bu haktan yararlanmamak kaydıyla başvuru tarihini izleyen ay başından geçerli olmak üzere normal zamanlı çalışmaya dönebilir. Bu fıkra hükmünden yararlanan memura, yarım zamanlı çalışmaya başladığı tarihi izleyen ay başından itibaren, mali haklar ile sosyal yardımlarına ilişkin her bir ödeme unsurunun yarısı esas alınarak ödeme yapılır. Bunların fiili çalışmaya bağlı ödemeleri hakkında ise ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaya devam olunur. Derece yükselmesi ile kademe ilerlemesi için aranan süreler açısından bu şekilde çalışılan dönemdeki hizmet süreleri yarım olarak dikkate alınır. Bu kapsamdaki memurun çalışma saatleri ilgili kurum tarafından belirlenir. Bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşleri de istekleri üzerine çocuğun fiilen teslim edildiği tarihten veya 104 üncü maddenin (A) fıkrası uyarınca sekiz haftalık izin verilmesi ya da aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca izin kullanılması hâlinde bu izinlerin bitiminden itibaren bu fıkra hükümlerinden yararlanır.

Yarım zamanlı çalışma hakkının kullanımına ilişkin usul ve esaslar ile bu haktan yararlanamayacak memurları; hizmet sınıfı, kadro unvanı, kurum veya teşkilat bazında birlikte veya ayrı ayrı belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu maddenin son fıkrası uyarınca 18/7/2025 tarihli ve 32959 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurlarının Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında; mecburi ilköğretim çağının başladığı tarih, çocukların, 222 sayılı Kanun ile 26/7/2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği gereğince belirlenen, ilkokula başlama tarihi olarak ifade edilmekte olup "Yarım zamanlı çalışma hakkının sona erme halleri" başlıklı 15 inci maddesinin birinci fıkrasında ise "Yarım zamanlı çalışma hakkı, memurun;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 75203FAF-83B7-40A1-8734-5C67504A0FF7

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-ebys>

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi 06560 Beştepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 31

İnternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Gonca KAYA
Cumhurbaşkanlığı Raporatörü

- a) *Bu haktan yararlanamayacak kadro ünvanlarına yer değiştirme suretiyle veya naklen atanması,*
- b) *Kadro ünvanının bu haktan yararlanamayacak kadro ünvanlarına eklenmesi,*
- c) *Bu haktan yararlanamayacak kadro ünvanlarına vekâleten atanması veya görevlendirilmesi,*
- ç) *Çocuğunun hayatını kaybetmesi,*
- d) *Evlatlık ilişkisinin kaldırılması,*
- e) *Normal zamanlı çalışmaya dönme talebi,*
- f) *Çocuğunun ilkokula başlaması,*
- g) *Çocuğunun ilkokula başlamaması hâlinde, ilgili mevzuata göre ilkokula başlaması gereken dönemin sona ermesi,*
- hâlinde sona erer." hükmü düzenlenmektedir.*

Diğer taraftan, 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 3 üncü maddesinde; "*Mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar. İlkokulların birinci sınıflarına o yılın 31 Aralık tarihinde 72 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ancak çocuğun gelişim durumuna bağlı olarak okula erken başlaması veya kaydının ertelenmesi ile ilgili hususlar yönetmelikle düzenlenir.*" denilmektedir.

Mezkur hükme istinaden 26/7/2014 tarihli ve 29072 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Kayıt zamanı ve kayıt yaşı" başlıklı 11 inci maddesinin altıncı fıkrasında; "*İlkokula kayıt:*

a) *İlkokulların birinci sınıfına, kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibarıyla 69 ayını dolduran çocukların kaydı yapılır. Ayrıca 66, 67 ve 68 aylık çocuklardan velisinin yazılı isteği bulunanlar da ilkokul birinci sınıfa kaydedilir.*

b) *Okul müdürlükleri, yaşça kayıt hakkını elde eden çocuklardan 69, 70 ve 71 aylık olanları velisinin yazılı talebi bulunması halinde okul öncesi eğitime yönlendirir veya kayıtlarını bir yıl erteler..." hükmü bulunmaktadır.*

Bu itibarla; yukarıda yer verilen hükümlerden yarım zamanlı çalışma hakkının çocuğun mecburi ilköğretim çağının başladığı tarihi takip eden ay başına kadar devam edeceği, diğer bir deyişle ilgili mevzuatta yer verilen istisnai haller dışında yarım zamanlı çalışmanın çocuğun ilkokula başladığı tarihi izleyen ay başından itibaren sona ereceği anlaşılmakta olup mecburi ilköğretim çağının başlangıcının her çocuğun gelişim durumuna göre farklılık arz ettiği (okula erken başlama veya kaydının ertelenmesi) hususu göz önünde bulundurulduğunda memurun yarım zamanlı çalışma hakkının sona ermesinin çocuğunun ilkokula başladığı tarihi izleyen ay başı olarak belirlenmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Bilal ŐENTÜRK
Genel Sekreter a.
Vali
Personel ve Prensipler Genel Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmı tr.

Do rulama Kodu: 75203FAF-83B7-40A1-8734-5C67504A0FF7

Do rulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tccb-ebys>

Cumhurba kanlı ı Külliyesi 06560 Be tepe-ANKARA

Telefon: 0 (312) 525 55 55 Faks : 0 (312) 525 58 31

nternet Adresi: www.tccb.gov.tr

KEP Adresi : cumhurbaskanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Gonca KAYA
Cumhurba kanlı ı Raportörü

